

תאריך: 1.3.2022

(עדכון 31.1.23)

אל : בעלי ומפעילי כלי שיט הפועלים במים פנימיים, תחום נמל, מימי חופין ומסע לאומי (עד 27 מייל ימי).

תחולה כללית: לגבי איסור השלכת אשפה מכלי שיט - כל כלי השיט

תחולה לגבי החובה בתוכנית ניהול אשפה - כל כלי שיט שתפוסתו ברוטו 100 טון ומעלה (כולל גוררת ואנייה) וכל כלי שיט המסיע 15 אנשים (נוסעים + צוות) ומעלה ובכלל זה ספינת נוסעים בשכר, אניית נוסעים קטנה, כלים בשרותי סירות ו אסדות.

תחולה לגבי החובה ביומן אשפה - כל כלי שיט שתפוסתו ברוטו 400 טון ומעלה (כולל גוררת ואנייה) וכן כלכלי שיט המסיע 15 אנשים (נוסעים + צוות) ומעלה ובכלל זה ספינת נוסעים בשכר, אניית נוסעים קטנה, כלים בשרותי סירות) ואסדות.

הוראות בנושא איסור השלכת אשפה מכלי שיט, תכנית לניהול אשפה ויומן אשפה לכלי שיט במסע לאומי.

תקנות הנמלים (השלכת אשפה מכלי שיט), התשפ"ב- 2022 שאושרו ופורסמו ב 24.2.2022 יכנסו לתוקפן ב 10.4.2022. תקנות אלה מחליפות תקנות קודמות מ 2010 בנושא השלכת אשפה מכלי שיט, ומיישמות את הנוסח העדכני ביותר של אמנת מרפול הבינלאומית.

התקנות קובעות כי חל איסור על השלכת אשפה מכלי שיט לים.

התקנות חלות על כל סוגי כלי השיט הפועלים במימי החופין של ישראל (כולל כלי שיט המונע במשטים בלבד, כולל סנפירית רחפת וכלי שיט תת ימי וכולל אסדה).

חלה חובה להחזיק בתכנית ניהול אשפה על כל כלי שיט שתפוסתו ברוטו 100 טון ומעלה, אסדה, וכלי שיט המורשה להסיע 15 אנשים ומעלה.

חלה חובה להחזיק ביומן אשפה על כל כלי שיט שתפוסתו ברוטו 400 טון ומעלה, אסדה, וכלי שיט המורשה להסיע 15 אנשים ומעלה.

להלן עיקרי הדרישות (בכל מקרה הנוסח המלא של התקנות הוא הקובע):

א. תכנית לניהול אשפה:

התקנות קובעות כי בכל כלי שיט שתפוסתו ברוטו 100 טון ומעלה, אסדה, וכן כלי שיט המורשה להסיע 15 אנשים ומעלה תימצא תכנית לניהול אשפה.

התכנית תתבסס על הנחיות אימ"ו לענין תוכנית ניהול אשפה (MEPC 220(63) ותכלול נוהלי מיזעור איסוף, אחסון, עיבוד, השלכה, שריפה וריקון של אשפה.

בתכנית ייקבע איש צוות הממונה על ביצועה.

התכנית לניהול אשפה תישמר בכלי השיט במקום זמין. קברניט חייב להציג את התכנית לפי דרישת מפקח כלי שיט או מפקח למניעת זיהום הים, בעת ביקורת.

1. התכנית לניהול אשפה תכלול את הנתונים הבאים :

שם כלי השייט : _____
מספר רישום : _____
תפוסה ברוטו : _____
מספר מפליגים : _____
נמל בית : _____
מספר נקודות איסוף אשפה בכלי השיט : _____ (במידה ויש הפרדה- סוגי הפחים להפרדה)
אחראי אשפה : _____
פירוט נהלי איסוף וסילוק האשפה מכלי השיט : _____

2. אחראי אשפה :

אחראי אשפה ימונה ע"י הקברניט. שמו של האחראי יצוין בתוכנית .
אחראי אשפה ידאג לתדרך את אנשי הצוות והמפליגים על איסור השלכה ואופן איסוף וריקון האשפה בכלי השיט.
אחראי אשפה ידאג שאשפה תיאסף ותסולק מכלי השיט בתדירות קבועה כמפורט בתוכנית.

3. איסוף ואחסון אשפה :

אין להשליך אשפה מכל סוג לים.

בכלי שיט המיועד להסיע נוסעים בשכר או בכלי שיט המוביל בני אדם וציוד אל כלי שיט או מיתקן ימי ("ישרותי סירות") - מספר פחי האשפה יהיה : פח אשפה אחד לפחות לכלי שיט שאורכו עד 7 מטר, 2 פחי אשפה לפחות לכלי שיט שאורכו 7 מטר עד 15 מטר, 3 פחי אשפה לפחות לכלי שיט שאורכו מעל 15 מטר. פחי האשפה יהיו בנפח 30 ליטר כל אחד, עם מכסה מתאים ועשויים מחומר בלתי דליק. הפחים יהיו מעוגנים/קשורים כדי למנוע מהאשפה להגיע לים.
בכל כלי שיט אחר מספר פחי האשפה יהיו בהתאם לגודל הספינה ומספר האנשים המפליגים בה. מיקום הפחים יקבע ע"י הקברניט כך שיאפשר איסוף יעיל של האשפה בכלי השיט.
אשפה תאוחסן אך ורק בתוך פחי האשפה היעודים ולא תיאסף על הסיפון הראשי או מדור סגור אחר. מומלץ כי פסולת מזון תיאסף בשקיות כפולות.
אם קימת הנחיה להפרדת אשפה במעגנה או בנמל בו עוגן כלי השיט יש לפעול בהתאם להנחיות.

בכל שאלה בנושא איסוף אשפה בנמלי ישראל ובמעגנות ניתן לפנות ישירות ל :

בנמל אשדוד – ראש ענף עגינה : 8-8517290

בנמל חיפה – מפקח קבלני ניקיון : 4-8518345

בנמל אילת – מזכירות תפעול : 8-6358343

בנמל אשקלון – מנהל מחלקת ים : 8-6740251

בנמל חדרה – משרדי נמל חדרה : 4-6244200

בנמל יפו – מזכירות מעגנת יפו : 3-6832255

במעגנת שביט – משרדי המעגנת : 073-2196810 ; 073-2196808

במרינה הרצליה – מחלקת אחזקה : 9-9565591

במרינה אשקלון – מזכירות מרינה אשקלון : 8-6733780 ; 8-6732020

במרינה תל אביב – מזכירות מרינה תל אביב : 3-5272596

בנמל עכו – חברת לפיתוח עכו והנמל : 4-9956734

במרינה אילת – מנהל מרינה אילת : 8-6376761

במרינה אשדוד – מזכירות מרינה אשדוד : 8-8557246

5. סילוק אשפה :

האשפה תוחזק בכלי השיט עד לריקונה בנמל. פסולת מזון מומלץ לרוקן על בסיס יומיומי. האשפה תימסר מכלי השיט לקבלן איסוף אשפה, שידאג לפינויה לנקודות ריקון מורשית או תסולק ע"י איש צוות כלי השיט למכלי אשפה מרכזיים הממוקמים בשטחי הנמלים והמעגנות. במידה וסולקה אשפה מכלי השיט ע"י קבלן יש לוודא קבלת אישור על פינוי אשפה. האישור יכלול את סוג האשפה וכמות (מ"ק). האישור ישמר בכלי השיט. במידה והאשפה סולקה למכלי אשפה מרכזיים הדבר יתועד ביומן האשפה .

בנמל או מעגנה שלא מסופקים בה שירותי איסוף אשפה כנדרש בתקנות, ניתן לדווח לחתום מטה במייל yohanay@mot.gov.il או techny@mot.gov.il

ב. יומן אשפה

התקנות קובעות כי בכל כלי שיט שתפוסתו ברוטו 400 טון ומעלה, אסדה, וכן כלי שיט המורשה להסיע 15 אנשים ומעלה ימצא יומן אשפה.

כלים שתפוסתם ברוטו 400 טון ומעלה (גוררת ואנייה) וכן כלים המסיעים 15 נוסעים ומעלה (ובכלל זה אניית נוסעים קטנה, ספינת נוסעים בשכר, שרותי סירות) וכן אסדות, כל עוד הם פועלים במים פנימיים, במימי החופין ובמסע לאומי (עד 27 מייל ימי מהחוף) - מורשים להשתמש ביומן האשפה בנוסח המצורף להלן (יומן אשפה, שפכים, שיפוליים ושאריות שמנים לכלים במים לאומים) - ראו נספח 1.

לכלים המפליגים במסע בינלאומי נדרש יומן אשפה בפורמט בינלאומי בהתאם לנדרש באמנת מרפול ובתוספת השלישית לתקנות. ניתן לקבל יומן אשפה במזכירות האגף לפיקוח ובקרה ברשות הספנות והנמלים.

יומן האשפה ינוהל ע"י הקברניט או ע"י איש הצוות הממונה. כל פעולה הקשורה באיסוף, סילוק, השלכה של אשפה תתועד ביומן האשפה על ידי איש הצוות האחראי. כל רישום ביומן ייחתם ע"י איש הצוות הממונה .

ביומן האשפה ירשמו הפרטים הבאים סמוך ככל האפשר לביצוע פעולה הקשורה לאשפה :

(1) תאריך ביצוע הפעולה

(2) שעת ביצוע הפעולה

(3) מיקום כלי השיט בעת ביצוע הפעולה

(4) סוג האשפה

(5) הכמות המשוערת של האשפה (במטרים מעוקבים)

(6) תיעוד השלכה חריגה* -נסיבות ההשלכה והאמצעים שננקטו לצמצום ההשלכה ומניעתה.

(7) שם האחראי המבצע את הפעולה וחתימתו

*השלכה חריגה-בנסיבות חריגות בהן השלכת אשפה לים נחוצה לצורך הבטחת בטיחות כלי השיט או המפליגים עליו או במקרה של אובדן אשפה כתוצאה מנוק לכלי השיט או במקרה של אובדן של רשתות דיג או ציוד דיג.

יומן האשפה ישמר בכלי השיט במקום זמין יחד עם האישורים שניתנו על מסירת האשפה.

קברניט חייב להציג את היומן לפי דרישת מפקח כלי שיט או מפקח למניעת זיהום הים, בעת ביקורת.

יומן האשפה יישמר בכלי השיט למשך שנתיים מיום שנעשה בו הרישום האחרון.

ג. שילוט

בכלי שיט שאורכו מעל 12 מטר יוצגו שלטים האוסרים על השלכת אשפה מכלי השיט לים. השילוט יהיה בגודל של לפחות 12.5 ס"מ על 20 ס"מ, עשוי מחומר עמיד ומוצב במקום בולט על כלי השיט. השילוט יהיה כתוב בכתב בולט, ברור ובשפה המובנת ע"י כלל המפליגים.

ד. רשתות דיג :

יש לנקוט בכל האמצעים על מנת למנוע אובדן של רשתות דיג. במידה והתרחש אובדן של רשתות דיג או ציוד דיג, העלול להוות מכשול ניווט או מכשול בטיחותי, ימסור קברניט כלי השיט ללא דיחוי, דיווח לרשות הספנות והנמלים, ובמייל ל rcc@mot.gov.il yohanay@mot.gov.il הדיווח יכלול מיקום מדויק (קו אורך ורוחב) בו התרחש אובדן הרשתות ותאור הפריט שאבד.

ה. אחריות:

קברניט כלי השיט ובעליו אחראים לפקח ולעשות כל שניתן כדי למנוע השלכת אשפה בניגוד לתקנות בידי כל אדם על כלי השיט. לתשומת לבכם כי עבירה על הוראות התקנות עלולה לגרום לעונש מאסר או קנס

ו. בדיקות :

במועד הבדיקה השנתית לחידוש רישיון השייט תיבדק הימצאותה של תכנית אשפה מסודרת בכלי השיט וכן הימצאותו של יומן אשפה ממולא כנדרש. לא יחודש רישיון שיט של כלי שיט עליו חלות הוראות אלו והוא אינו מצויד בתוכנית אשפה, יומן אשפה או ציוד כנדרש בתקנות.

בכל שאלה ועזרה בהכנת תכנית ניהול אשפה ניתן לפנות למפקחי האגף לפיקוח ובקרה .

אבקשכם להביא את תוכן ידיעה זו לכל בעלי העניין שבתחום אחריותכם .

בברכה

יוהנה יוסף

מנהל האגף לפיקוח ובקרה

-נספח 1-

משרד התחבורה

רשות הספנות והנמלים

MINISTRY OF TRANSPORT

ADMINISTRATION OF SHIPPING AND PORTS

יומן אשפה, שפכים, שיפוליים ושאריות שמנים (בוצת שמנים)

**לכלי שיט שתפוסתם ברוטו 400 טון ומעלה (גוררת ואנייה)
ולכלי שיט המסיעים 15 אנשים ומעלה (ובכלל זה אניית נוסעים
קטנה, ספינת נוסעים בשכר, שרותי סירות)**

הפועלים במים פנימיים, במימי חופין ובמסע לאומי

(עד 27 מייל ימי מהחוף)

שם כלי השיט

מספר רישום

יש לתעד ביומן כל השלכת אשפה או ריקון של שפכים, שיפוליים ושאריות שמנים (בוצת שמנים) למתקן בחוף. (במקרה של השלכה חריגה לים במקרה חירום, יש לתעד הדבר ביומן).

הקצין האחראי ימלא את תאריך ריקון האשפה/שפכים/שיפולים/שאריות שמנים והכמות שרוקנה.

רשתות דיג שאבדו/הושלכו לים נחשבות אשפה- במידה והתרחש אובדן של רשתות דיג או ציוד דיג, העלול להוות מכשול גיווט או מכשול בטיחותי, יש למסור דיווח לרשות הספנות והנמלים כולל מיקום מדויק של המקום בו התרחש האובדן, במייל: rcc@mot.gov.il techny@mot.gov.il

יש להציג היומן בפני מפקח כלי שיט.

אשפה- MARPOL ANNEX V GARBAGE

שפכים- MARPOL ANNEX IV SEWAGE

שיפולים, שאריות שמנים ובוצה- MARPOL ANNEX I OIL

*לכלים בהפלגה בינלאומית נדרש יומן אשפה בפורמט בינלאומי בהתאם לאמנת מרפול והתוספת השלישית לתקנות

חתימה	שם האחראי המבצע את הפעולה	כמות מוערכת של הפסולת שרוקנה ליטרים \ ק"ג	סוג הפסולת שרוקנה: אשפה/שפכים/שיפולים/ שאריות שמנים (בוצת שמנים)	מיקום כלי השיט (נמל, רציף)	תאריך/ שעה